

GALERİ / MİZ

Filiz Piyale Onat

Transparan
Transparent

14.05—
14.06.2025

Küratör *Curator* : Öykü Demirci

Dr. Filiz Piyale Onat 2015'te Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Plastik Sanatlar Bölümü'nden mezun oldu ve Yeditepe Üniversitesi Plastik Sanatlar Anabilim Dalı Yüksek Lisans programına başladı. 2014'te **Mamut Art Project**'te katılan sanatçı, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında Altonale Festivali kapsamında Frise Galeri tarafından workshop ve sergi etkinliğine katılmak üzere Hamburg'a davet edildi. 2019 yılında The Florence Academy of Art'ta "Figure Drawing, the Academic Method" konulu workshop'a katılan Onat'ın eserleri pek çok karma sergide yer alırken, ilk kişisel sergisini 2020 yılında Ankara'da gerçekleştirdi.

2021 yılında Yeditepe Üniversitesi Plastik Sanatlar Anabilim Dalı'nda Doktora (Sanatta Yeterlik) programını "Manzara Resminde Metafor: Çin Manzara Resminin Romantik Manzara Resmindeki İz Düşümü" konulu tez ile tamamladı. Yeditepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Plastik Sanatlar ve Resim Bölümü'nde Doktor Öğretim Üyesi ve Bölüm Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Dr. Filiz Piyale Onat graduated from the Department of Plastic Arts at the Faculty of Fine Arts, Yeditepe University in 2015 and began her Master's studies in the same department. In 2014, she participated in the Mamut Art Project, and in 2016, 2017, and 2018, she was invited to Hamburg by Frise Gallery to take part in workshops and exhibitions held as part of the Altonale Festival. In 2019, she attended a workshop titled "Figure Drawing, the Academic Method" at The Florence Academy of Art.

While her works have been featured in numerous group exhibitions, she held her first solo exhibition in Ankara in 2020. In 2021, she completed her Proficiency in Art (Doctorate) at Yeditepe University with a thesis titled "Metaphor in Landscape Painting: The Reflection of Chinese Landscape Painting in Romantic Landscape Painting." She currently works as an Assistant Professor and Vice Chair of the Department of Plastic Arts and Painting at the Faculty of Fine Arts, Yeditepe University.

Exhibition and Awards

- 2022 GraPlast II, Caddebostan Kültür Merkezi, İstanbul
2021 Yüzleşme, Cer Modern, Ankara
2021 Yüzleşme, Pera Müzesi, İstanbul
2021 Yeniden, Ataşehir Belediyesi, İstanbul
2020 Nefes, Yeditepe Üniversitesi GSF Galeri, İstanbul
2020 Step İstanbul, Taksim 360, İstanbul (Art50 ile)
2020 Nocturne, Ziraat Sanat Galerisi, Ankara
2020 Tatavla Son Durak, Kurtuluş Eski Rum İlkokulu, İstanbul
2019 Swiss Hotel the Bosphorus Koleksiyon Sergisi
2019 İlk Adım, Yeditepe Üniversitesi, Rektörlük
2018 Altonale Art Festival, Hamburg, Almanya
2018 Büyük Buluşma, Erciyes Üniversitesi, Kayseri
2017 İki Kuşak Bir Arada, Türkan Saylan Kültür Merkezi, İstanbul
2017 İki Kuşak Bir Arada, Swiss Otel, İzmir
2016 GizArt Gallery, İstanbul
2016 Survive, Ortaköy Kültür Merkezi, İstanbul
2016 Mixer Sessions II, Mixer Arts, İstanbul
2016 Frise Gallery, Hamburg, Almanya
2015 Genç Etki, KAV Sanat Galerisi, Ankara
2015 DYO Sanat Ödülleri, İstanbul
2015 M'art Galeri, İstanbul
2015 PostHocII, Mine Sanat Galerisi, İstanbul
2015 PostHocII, Mine Sanat Galerisi, Bodrum
2015 EgeArt Genç Sanat Yarışması, İzmir Devlet Resim ve Heykel Müzesi, İzmir
2014 Mamut Art Project, İstanbul
2014 UPSD Genç Etkinlik, İstanbul
2014 Genç Kuşak, KAV Sanat Galerisi, Ankara
2014 Peker Sanat Ödülleri, Ankara
2013 "Küçük İşler" II, KAV Sanat Galerisi, Ankara
2013 EgeArt Genç Sanat Yarışması, İzmir Devlet Resim ve Heykel Müzesi, İzmir

İnsan doğa kadar transparan olabilir mi?

Zaman boyunca insanın doğaya bakışı değiştikçe, doğanın sanattaki temsili de dönüşüm geçirdi. İlk başlarda insanın korku ve hayranlıkla baktığı bir güç olan doğa, zamanla duyguların, hafızanın ve varoluşun taşıyıcısına dönüştü. Manzara resmi, yalnızca bir görüntüyü değil, insanın dünyayla kurduğu sessiz bir ilişkiyi kaydeden bir dil hâline geldi.

Batı geleneğinde doğa, çoğunlukla biçimlendirilen, düzenlenen ve idealize edilen bir alan olarak sunulurken; Doğu'da, özellikle Çin manzara resmi geleneğinde, yüzyıllar boyunca yalnızca doğanın betimlenmesi amacıyla değil, doğayla insan arasındaki varoluşsal ilişkiyi anlamaya yönelik bir estetik ve felsefi alan olarak gelişti. Shanshui (山水), yani "dağ ve su" terimi, bu geleneğin yalnızca biçimsel değil, aynı zamanda düşünsel yönünü de yansıtır. Çinli sanatçılar için doğa, yalnızca dış dünyada gözlemlenen bir olgular dizisi değil; insanın ruhsal dünyasıyla iç içe geçmiş bir varoluş alanıdır. Bu yaklaşım, özellikle **Daoist ve Konfüçyüsçü** düşünce sistemlerinde köklenmiş bir doğa anlayışını yansıtır: doğa, evrenin düzenini temsil eden bir bütün olarak kabul edilir ve insan bu bütünün ayrılmaz bir parçasıdır. Shanshui resimlerinde amaç, doğayı olduğu gibi kopyalamak değil, doğanın özündeki hareketi, ritmi ve sonsuzluğu sanat yoluyla kavrayıp aktarmaktır. Bu nedenle Çin manzara resmi, Batı sanatındaki natüralist temsil anlayışından ayrılır; burada resim, gözün gördüğü bir sahne değil, zihnin ve ruhun doğayla kurduğu ilişkinin görünür kılınmasıdır. Bu perspektiften bakıldığında, Çin manzara resmi yalnızca bir sanat formu değil, aynı zamanda bir varoluş biçimi, doğayla bütünleşmenin estetik bir deneyimidir.

Bu varoluşsal deneyimi görünür kılmak için kullanılan mürekkep ve fırça teknikleri, doğayla doğrudan bir ruhsal iletişim kurmanın en temel araçlarıdır. Sanatçının amacı, doğanın biçimlerini birebir taklit etmek değil, doğanın iç ritmini ve ruhunu hissettirecek görsel bir dil yaratmaktır. Bu yaklaşım, **Hsieh Ho'nun** altı temel prensibinde ilk sırada yer alan "ruh rezonansı" kavramında ifadesini bulur: başarılı bir resim, yalnızca nesnelere betimlemekle kalmaz, aynı zamanda doğanın içsel enerjisini de aktarır. Mürekkep tonlarının çeşitliliği ve fırça darbelerinin akıcı hareketi, manzaranın sürekli değişen doğasını yansıtırken, çizginin canlılığı seyirciyi doğanın akışkanlığına dahil eder. Çoklu bakış açıları ve serbest perspektif kullanımı da bu dinamik etkileşimi güçlendirir.

Bu estetik içinde insan figürü, doğanın devasa yapıları karşısında küçük ve mütevazı bir varlık olarak yer alır. Bu temsil, doğaya karşı bir üstünlük iddiası taşımaktan uzak, insanın doğa ile bütünleşen varoluşunu yüceltir.

İnsan figürleri, bazen bir yol üzerinde yürüyen bir gezgin, bazen bir dağ eteğinde saklı küçük bir kulübe olarak resmedilir; çoğu zaman da yalnızca doğanın akışı içinde dolaylı izlerle kendini gösterir. Bu anlayış, insanın doğa ile uyum içinde yaşaması gerektiği yönündeki temel ilkeyle doğrudan ilişkilidir. Sanatçının amacı, insanın doğaya hükmetmeye çalıştığı bir anlatı kurmak değil, insanın doğanın bir parçası olarak evrensel düzenle kurduğu sessiz ve derin uyumu görünür kılmaktır. Böylece doğa, bir fon olmaktan çıkar, insanla birlikte var olan ve ruhsal bütünlük yaratan bir alan haline gelir. Bu bütünlük duygusu, boşluk kullanımında da kendini gösterir. Çin manzara resminde boşluk, yalnızca görsel bir eksiklik değil, anlatının temel bir unsuru olarak işlev görür. Sanatçı, boş alanlar aracılığıyla doğanın sonsuzluğunu, görünmeyen mekânları ve evrendeki sürekli değişimi izleyiciye hissettirir. Bu bilinçli kullanım, doğa ile kurulan zihinsel ilişkiyi güçlendirir; boşluklar izleyiciyi yalnızca gözlemci olmaktan çıkararak, onu eserin aktif bir tamamlayıcısına dönüştürür. Böylece boşluk, Çin manzara resminde hem estetik bir dinginlik hem de varoluşsal bir genişlik duygusu yaratır.

Bu estetik anlayış, yalnızca biçimsel değil, derin bir felsefi temele de dayanır. **Shanshui** geleneği, doğa ile insan arasındaki ilişkinin temel varoluşsal boyutunu yansıtır; doğayı yalnızca bir sahne olarak değil, insanın ruhsal yolculuğunun eşlikçisi olarak kavrar. Geleneksel resimlerde sabit bir perspektiften vazgeçilmesi, doğayla sürekli bir akış ve dönüşüm içinde olduğunu simgeler. **Daoist** düşüncede olduğu gibi, insan varoluşu doğanın döngüleriyle uyum içinde, ayrıksı değil birleştirici bir unsurdur. İzleyici, doğayı seyretmekten çok, onunla birlikte var olur; böylece sanat eseri, yalnızca gözle görülen bir görüntü değil, varlığın kendisinin açığa çıktığı bir alan hâline gelir.

Bugün çağdaş sanatçılar da doğayla, zamanla ve hafızayla kurdukları ilişkilerde bu geçirgen bakışın izlerini taşıyorlar. Bu izlerin çağdaş bir yansıması, **Filiz Piyale Onat'ın "Transparan"** sergisinde görünür hâle geliyor; sanatçının katmanlı yüzeyleri ve sessiz manzaraları, insanın doğayla ve kendisiyle kurduğu kırılmalı ve geçirgen ilişkiyi derinlemesine sorguluyor. **Onat'ın** sanatsal pratiği, sessizlikle çevrelenmiş doğa manzaralarının içinde kaybolmuş küçük ölçekli, çoğunlukla insan yapımı üç boyutlu öğeler arasında bir gerilim kurar. Bu gerilim, bireyin doğadaki yalnızlığına, sessizliğine ve görünmez varlığına işaret eder. Sanatçının eserlerinde doğa, görkemli bir fon değil; insanın kendisini tanımladığı, zamanla beliren izler taşıyan bir hafıza alanıdır. **"Transparan"** başlığını taşıyan sergisinde, bu varoluşsal sessizlik katmanlı bir derinliğe kavuşur; doğa, yalnızca bakılan bir dış dünya değil, içinde kaybolunan geçirgen bir alan olarak yeniden düşünülür.

Filiz Piyale Onat'ın üretim süreci kavramsal bir araştırmayla başlar; biçimsel çözümler kavramsal yönelimin ardından gelir. Ancak onun pratiğinde bu ilişki katı bir hiyerarşiden çok karşılıklı bir etkileşim içerir. **"Transparan"** sergisinde kullanılan malzemeler, bu esnek yaklaşımın izlerini taşır.

Tuval yüzeyinde yağlı boya katmanları, keten yağı ve terebentin kullanılarak inceltmiş; katmanlar birbirine sızarak, figürlerin ve mekânın sınırlarını bulanıklaştıran geçirgen yüzeyler yaratılmıştır. Bu teknik tercih, doğayı sabit bir görüntüden çok, zamanın ve hafızanın akışı içinde değişen bir varlık hâline getirir.

Sanatçının doğaya yaklaşımı, biçimsel kesinlikten çok sezgisel bir ilişkiye dayanır. Görüntüler, sabitlenmekten çok genişler, akışkanlaşır. Bu yaklaşım, doğaya bakışı bir tasvir olmaktan çıkarıp bir deneyime dönüştürür. Manzaralar, izleyiciye yalnızca bir coğrafyayı değil, bir iç dünyayı açar. Doğadaki boşluklar, görünmeyen alanlar, resimlerin suskun yapısında önemli bir rol oynar; tıpkı geçmişin ya da duyguların hatırlanmayan ama hissedilen parçaları gibi. “**Transparan**” sergisinde doğanın fiziksel görünümü ile insanın içsel deneyimi arasındaki geçirgen sınırlar araştırılır. Bu bağlamda sergide yer alan eserler “transparanlık” kavramını hem maddesel hem de düşünsel düzlemde iki ayrı yaklaşım üzerinden irdeler. Tuval yüzeyindeki saydam katmanlar, yalnızca mekânsal bir derinlik yaratmaz; aynı zamanda zamanın, hafızanın ve duygunun katmanlaşmasını da görselleştirir. Küçük boyutlu kâğıt yüzeyler üzerine toz pastel ile üretilmiş dağ imgelerini tasvir eden “**Dust**” serisi, doğanın görkemini ve ağırlığını beklenmedik bir kırılganlıkla bir araya getirir. Sanatçı, dağların hafif bir dokunuşla iz bırakmış hâllerini yansıtmak için toz pastelin transparan yapısına başvurur.

Öte yandan sergide yer alan ve sanatçının pratiğinde daha önce rastlanmayan, daha özgür, deneysel bir oyun alanı açan pamuklardan oluşan enstalasyon “**A Hundred Days**” bedeninin ve kimliğin ardında kalan katmanları görünür kılar; yüzeylerin silinmesiyle başka bir yüzeyin, belki de daha sahici olanın ortaya çıktığını ima eder.

Filiz Piyale Onat’ın doğaya ve insana yaklaşımı, katı sınırları ve sabit formları reddeden bir geçirgenlik üzerine kuruludur. Onun doğa tasvirleri, sabit bir zamanı ya da mekânı kaydetmez; aksine, doğayı ve insanı sürekli bir oluş hâlinde kavrar. “**Transparan**” sergisi, izleyiciyi görünür olanla görünmeyen, geçmişle şimdi, bedenle hafıza arasındaki ince katmanlarda dolaşmaya davet eder. Bu katmanlar arasında ilerlerken, izleyici yalnızca bir manzaraya değil, kendi iç dünyasına da adım atar. Belki de transparanlık, bir açıklığın ve bir savunmasızlığın sınırında, izlerin haritasına dönüşen bir kimlik gibi belirir. Belki de doğanın içinde, yalnızca küçük bir parça olarak var olmak, insanı daha sahici, daha şeffaf kılar. Kim bilir, insan doğa kadar transparan olabilir mi?

Öykü Demirci

Filiz Piyale Onat
Kamp Camping, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
170 x 200 cm

Filiz Piyale Onat

Tanık *Witness*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

150 x 150 cm

Filiz Piyale Onat
İnziva Seclusion, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
120 x 200 cm

Filiz Piyale Onat
Misafir Guest, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
120 x 120 cm

Filiz Piyale Onat
Yabancı Outsider, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
120 x 120 cm

Filiz Piyale Onat
Sürgün *Exile*, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
100 x 130 cm

Filiz Piyale Onat
Akım Current 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
70 x 100 cm

Filiz Piyale Onat
Uyarı Alert, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
70 x 100 cm

Filiz Piyale Onat
Sinyal Signal, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
70 x 100 cm

Filiz Piyale Onat
Sinyal Trace, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
70 x 100 cm

Filiz Piyale Onat
Barınak Shelter, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
70 x 100 cm

Filiz Piyale Onat
Durak Break, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
100 x 70 cm

Filiz Piyale Onat
Toz, Toprak *Dust*, 2025
Tuval üzerine yağlı boya
Oil painting on canvas
20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Toz, Toprak *Dust*, 2025

Tuval üzerine yağlı boya

Oil painting on canvas

20 x 20 cm (Her biri, *Each*)

Filiz Piyale Onat

Hundred days, 2025

Kağıt üzerine pamuk ve karışık teknik

Cotton and mix media on paper

27 x 27 cm (Her biri, *Each*)